

Aliran Perkembangan dan Perubahan Corak Keganasan

The Flow of Development and Changin Patterns of Terrorism

PUSHPAMALAR GOVINDARAJU, MOHD RIZAL ABD RAHMAN & SHAHRUL MIZAN ISMAIL

ABSTRAK

Keganasan atau terrorisme merupakan satu masalah antarabangsa dan tidak semestinya bersifat tempatan. Perkara ini dapat disaksikan melalui serangan-serangan pegganas yang sering berlaku di mana-mana dan pada bila-bila masa dengan pelbagai metod atau strategi baru berikutan kemajuan pesat bidang sains dan teknologi. Bagaimanakah dunia mampu menghadapi dan menangani serangan pegganas yang makin canggih dan mencabar ini? Salah satu caranya adalah dengan meneliti asal usul keganasan dan perkembangannya sehingga kontemporari. Kajian ini terlebih dahulu mencadangkan lima ciri-ciri penting dalam mentafsirkan keganasan. Corak keganasan pula dibahagikan kepada dua iaitu kerajaan intimidasi dan intimidasi ke atas kerajaan. Kelima-lima ciri keganasan digunakan untuk menganalisis modus operandi keganasan bagi mengenal pasti perubahan corak keganasan mengikut zaman. Perbandingan antara ciri-ciri keganasan yang bercorak intimidasi ke atas kerajaan semasa Keganasan Lama dan Keganasan Baru dibuat bagi mengenalpasti perbezaan yang wujud dari segi intipatinya. Kajian ini menggunakan kaedah sosio-perundangan dengan menggunakan pendekatan kualitatif. Hasil kajian mendapati corak keganasan berubah mengikut zaman tetapi bersifat berulang. Manakala, kelima-lima ciri keganasan adalah sama sepanjang masa tetapi intipatinya berbeza mengikut kemajuan sains dan teknologi sehingga kemunculan Keganasan Baru. Dapatan ini adalah penting bagi membolehkan sesebuah negara dan juga pertubuhan antarabangsa untuk mengemaskinikan dasar-dasar dan langkah-langkah yang sedia ada mengikut kesesuaian corak keganasan masa kini. Kajian lanjut diperlukan dalam bidang ini bagi mengenal pasti dasar-dasar dan langkah-langkah pembanterasannya keganasan yang sesuai dan lebih efektif di peringkat domestik dan juga antarabangsa yang sejajar dengan era globalisasi.

Kata kunci: Definisi; kumpulan pegganas; tindakan ganas; perbezaan; internet

ABSTRACT

Terrorism is an international issue and not necessarily be a domestic problem. This can be witnessed through the recent terrorist attacks at anywhere and anytime with various new methods or strategies following the accelerated advancement of science and technology. How can the world cope with this increasingly sophisticated and challenging terrorist attacks? One of the way by look in to its origins and development to this day. For this purposes, this study proposes five key elements in defining terrorism. The pattern of terrorism divided into two which are government by intimidation and intimidation of government. Five elements of terrorism are used to analyze the modes operandi of terrorism to identify changes in the pattern of terrorism over time as well as the variations between Old and New Terrorism. This study is a legal study that adopts qualitative methods. Thus, library research is used principally to collect data and information for this research. The study found that the pattern of violence changed over time but was repetitive. Meanwhile, the five elements of terrorism are the same all the time but their essence varies by the development of science and technology. This finding is important to enable a country as well as an international organization to update its existing policies and measures according to the current pattern of violence. Further studies are needed in this area to identify appropriate and more effective policies and measures in countering terrorism at domestic and international level in line with the globalization.

Keywords: Definition; terrorist groups; violent act; variations; internet

PENGENALAN

Keganasan atau terrorisme bukan satu fenomena baru di dunia, malahan kewujudannya dapat dilihat sejak berzaman-zaman. Di sebalik kewujudannya yang lama, istilah keganasan masih lagi tidak mempunyai definisi yang diterima umum di peringkat antarabangsa sehingga ke hari ini.

Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu (PBB) turut gagal mendapat persetujuan di kalangan 193 negara-negara Anggotanya mengenai definisi keganasan. Namun begitu, istilah keganasan atau istilah-istilah yang berkaitan didefinisikan melalui perjanjian-perjanjian antarabangsa dan undang-undang domestik mengikut kesesuaian dan keperluan masing-masing. Hal ini kerana, kegagalan untuk

mencapai definisi umum bagi istilah keganasan di peringkat antarabangsa tidak mengecualikan negara-negara daripada mengambil langkah-langkah yang sewajarnya dalam membanteras keganasan. Pada masa yang sama, langkah-langkah tersebut hendaklah sesuai dan selari dengan perubahan, perkembangan dan kemajuan semasa.

Dalam hal ini, penelitian mengenai corak keganasan adalah sesuatu yang mustahak bagi memastikan kita tidak ketinggalan jauh dengan sebarang perubahan mendadak dari pelbagai aspek. Tidak boleh menafikan bahawa setiap perkara di dunia ini boleh berubah mengikut masa dan tempat kecuali hukum hakam yang bersifat *tsawabit*. Hal ini terpakai juga kepada fenomena keganasan di mana baru-baru ini kita telah digemparkan dengan tembakan ke atas umat Islam semasa solat Jumaat di dua buah masjid di Christchurch, New Zealand. Kita bukan sahaja tertekan dengan tragedi tersebut malahan terkejut dengan cara suspek menembak mangsa-mangsa sambil menyiarkannya secara langsung dalam talian. Serangan sedemikian bukan sahaja bersifat kejam tetapi turut memberikan amaran kepada semua negara mengenai perubahan drastik dalam corak keganasan.

Perubahan corak keganasan amat bergantung kepada ciri-ciri keganasan yang wujud dalam tempoh masa tertentu. Dengan itu, kajian ini terlebih dahulu meneliti definisi keganasan dari pelbagai sumber bagi mengenal pasti ciri-ciri keganasan. Selanjutnya, kajian ini beralih kepada perbincangan mengenai perkembangan keganasan dari Zaman Purba yang bersifat retrospektif sehingga kemunculan tempoh Keganasan Baru yang merangkumi kontemporari. Bahagian seterusnya membuat perbandingan antara intipati ciri-ciri keganasan yang bercorak intimidasi ke atas kerajaan semasa Keganasan Lama dan Keganasan Baru. Hal ini adalah bagi mengenalpasti perbezaan yang wujud dari segi intipati ciri-ciri keganasan. Keganasan yang bercorak intimidasi ke atas kerajaan sejak pertengahan abad ke-20 sehingga akhir abad ke-20 dirujuk sebagai Keganasan Lama dan bermula abad ke-21 dirujuk sebagai Keganasan Baru. Kajian ini diakhiri dengan kesimpulan yang merangkumi dapatan daripada setiap bahagian dalam kajian.

METODOLOGI KAJIAN

Kajian ini menggunakan kaedah sosio-perundangan dengan menggunakan pendekatan kualitatif. Kaedah ini menyatukan dua bidang utama iaitu sains sosial

dan undang-undang. Di samping mengkaji aliran perkembangan corak keganasan, penulisan ini juga meneliti tafsiran istilah keganasan di bawah akta-akta dan kes-kes mahkamah yang berkaitan. Data-data dan maklumat yang dikumpulkan telah dianalisis dengan menggunakan beberapa kaedah seperti kaedah sejarah, kaedah eksploratori, kaedah analisis kandungan dan kaedah analitikal.

Antara tujuan utama untuk melakukan kajian sejarah adalah untuk mendedahkan perkara-perkara yang tidak diketahui dan untuk mencari dan mengenalpasti hubungkait antara kejadian masa lampau dengan kejadian kini serta untuk merekod dan menilai aktiviti masa lampau dan pencapaian individu (Jovita 2015). Oleh itu, kaedah sejarah digunakan dalam penulisan ini untuk mengenalpasti hubungkait antara corak keganasan masa lampau dengan masa kini. Di samping itu, kaedah eksploratori pula digunakan bagi mendapatkan suatu pemahaman yang lebih mendalam mengenai isu keganasan memandangkan bidang penyelidikan ini merupakan satu bidang yang sedang dan sentiasa berkembang (Zamalia Mahmud 2011).

Kaedah analisis kandungan digunakan dalam penyelidikan ini untuk menerangkan pelbagai dokumen secara sistematik termasuk literatur yang berhubungkait sejarah keganasan dan perkembangannya serta peruntukan dalam akta-akta tertentu dan kes-kes mahkamah yang berkaitan (Jovita 2015). Kaedah analitikal penting dalam mengembangkan pendekatan deskriptif untuk menerangkan mengapa atau bagaimana sesuatu berlaku (Neville). Dengan itu, data-data yang dikumpulkan juga dianalisis secara kritis dan analitikal bagi memberi gambaran terperinci mengenai perkembangan dan perubahan corak keganasan.

KERANGKA KONSEP DAN DEFINISI KEGANASAN

Perkataan *terror* berasal daripada perkataan *Latin* iaitu *terrere* yang bermaksud 'untuk menakutkan'. Perkataan *terror* ini telah mula dikenali di Eropah Barat melalui Perancis pada abad ke-14 (Rastegari 2014). Istilah *terrorism* kemudiannya wujud daripada terma *regime de la terror* semasa Revolusi Perancis pada abad ke-18. Istilah ini telah ditambahkan dalam leksikon bahasa Inggeris oleh Edmund Burke melalui bukunya bertajuk "*Reflections on the Revolution in France*" (Shughart 2006). Ini bukan bermaksud keganasan tidak berlaku

sebelum kemunculan istilah *terror*. Walau pun istilah *terror* dikatakan wujud sejak dua ratus tahun dahulu (Schmid 2004) tetapi kewujudan keganasan dapat dilihat secara retrospektif iaitu sejak Zaman Purba (Martin 2017).

Corak keganasan yang wujud didapati dalam bentuk kerajaan intimidasi dan intimidasi ke atas kerajaan. Kedua-dua corak ini wujud secara berulang semasa dalam tempoh masa yang dirujuk sebagai Keganasan Lama. Sementara itu, Keganasan Baru didapati bercorak intimidasi ke atas kerajaan. Ciri-ciri Keganasan Lama dan Keganasan Baru adalah sama sepanjang masa walau pun berbeza dari segi intipatinya.

Istilah keganasan yang pada asalnya merujuk kepada *The Reign of Terror* atau Pemerintahan Ganas semasa Revolusi Perancis (Combs 2017; Martin 2017; Schmid 2011; Garrison 2003) mengesahkan bahawa permulaan penggunaan istilah keganasan adalah berhubungkait dengan cara berpolitik yang bersifat ganas atau menakutkan. Namun, istilah tersebut telah berubah semantikanya beberapa kali (Schmid 2004) dan ditafsirkan secara berbeza-beza mengikut kesesuaian dan keperluan masing-masing. Menurut satu kajian yang dijalankan dalam tahun 1988 terdapat sebanyak 109 definisi berbeza bagi istilah keganasan (Iqbal & Shah 2018). Angka ini kemudiannya telah mencecah kepada 212 dalam tahun 1994 (Iqbal & Shah 2018).

Ungkapan “One man’s terrorist is another man’s freedom fighter” (Laqueur 1987) membawa maksud perspektif dan pandangan orang adalah berbeza mengenai sesuatu perkara atau perbuatan. Ungkapan ini secara langsungnya menekankan kepentingan definisi keganasan yang jelas dan diterima umum. Definisi keganasan penting bagi mencegah istilah tersebut daripada disalahgunakan oleh mana-mana pihak (Clere 2012). Usaha ini juga mustahak agar langkah-langkah pembanterasannya yang diambil di peringkat antarabangsa dan domestik adalah bersesuaian dan memberikan hasil yang memberansangkan. Definisi keganasan penting dalam penulisan ini bagi menentukan ciri-ciri keganasan terlebih dahulu agar suatu perbandingan boleh dibuat antara Keganasan Lama dan Keganasan Baru.

Istilah keganasan didefinisikan oleh *Oxford English Dictionary* sebagaimana yang berikut (Kamarudin Salleh 2015) :

1. government by intimidation as directed and carried out by the party in power in France during Revolution of 1789–94; and

2. policy intended to strike with terror those against whom it is adopted.

Definisi pertama di atas jelas merujuk kepada keganasan yang dilakukan oleh pihak pemerintah. Manakala, definisi kedua pula sangat luas sehingga merangkumi keganasan yang dilakukan individu dan juga kumpulan. *Webster’s New World College Dictionary* turut mendefinisikan istilah keganasan secara umum iaitu “paksaan atau ugutan untuk merendahkan, menakutkan dan menguasai sesuatu.”

Kamus Dewan mendefinisikan istilah keganasan antarabangsa dengan lebih terperinci dan jelas. Keganasan antarabangsa ditafsirkan sebagai penggunaan kuasa secara sewenang-wenangnya oleh seseorang atau kumpulan manusia secara terancang terhadap manusia atau harta benda tanpa menghiraukan undang-undang sedia ada. Tindakan sedemikian bertujuan untuk menakutkan atau memaksa sesuatu kaum atau negara demi memperjuangkan ideologi atau kuasa politik masing-masing.

Sejak 1963, PBB bersama-sama dengan *International Atomic Energy Agency* (IAEA) telah membangunkan beberapa perjanjian antarabangsa bagi mengeratkan lagi kerjasama negara-negara Anggota dalam memerangi keganasan antarabangsa. Sehingga kini, terdapat sebanyak 19 *Sectoral Conventions and Protocols* (Perjanjian dan Protokol Keganasan Antarabangsa) di mana setiap perjanjian dikuatkuasakan secara spesifik bagi sesuatu tindakan atau kesalahan yang berkaitan dengan keganasan tanpa memberikan sebarang definisi khusus bagi istilah keganasan.

Walaupun istilah keganasan tidak ditafsirkan secara khusus oleh Perjanjian-perjanjian dan Protokol Keganasan Antarabangsa serta dalam mana-mana dokumen rasmi di peringkat PBB namun, Majlis Keselamatan, PBB secara tidak langsung telah mengetengahkan ciri-ciri keganasan melalui Resolusi 1566 (2004). Resolusi 1566 (2004) diterima sebulat suara pada 8 Oktober 2004 oleh negara-negara Anggota (S/RES/1566 (2004)) memandangkan tidak terdapat sebarang definisi umum bagi istilah keganasan dalam mana-mana resolusi sebelum itu. Perenggan 3 dalam Resolusi 1566 (2004) berbunyi sebegini:

“...criminal acts, including against civilians, committed with the intent to cause death or serious bodily injury, or taking of hostages, with the purpose to provoke a state of terror in the general public or in a group of persons or particular persons, intimidate a population or compel a government or an international organisation to do or to abstain from doing any act,

which constitute offences within the scope of and as defined in the international conventions and protocols relating to terrorism, are under no circumstances justifiable by considerations of a political, philosophical, ideological, racial, ethnic, religious or other similar nature, and calls upon all States to prevent such acts and, if not prevented, to ensure that such acts are punished by penalties consistent with their grave nature.”

Perenggan 3 di atas menggariskan tiga perkara sebagai keganasan iaitu (i) perbuatan-perbuatan dengan niat untuk menyebabkan kematian atau cedera parah atau menjadikan mereka sebagai tebusan, (ii) yang bertujuan untuk mewujudkan satu perasaan bahaya di kalangan orang ramai, kumpulan atau individu tertentu atau menakut-nakutkan orang awam atau memaksa kerajaan atau organisasi antarabangsa untuk melakukan atau menghalang daripada melakukan sesuatu dan (iii) perbuatan tersebut jatuh dalam skop kesalahan di bawah Perjanjian atau Protokol Keganasan Antarabangsa.

Tidak dinafikan bahawa definisi di atas tidak menyeluruh memandangkan frasa ‘including civilians’ menimbulkan persoalan golongan mana boleh dirujuk sebagai sasaran keganasan selain daripada orang awam (Reuven Young 2006). Definisi tersebut juga hanya menyenaraikan beberapa perbuatan sebagai keganasan. Walau bagaimanapun, kelemahan ini tidak meragukan kepentingan Perenggan 3 Resolusi 1566 (2004) yang bersifat mengikat memandangkan resolusi tersebut dibuat di bawah Bab VII Piagam PBB dan menjadi panduan kepada negara-negara Anggota untuk mengambil langkah-langkah yang sewajarnya dalam membanteras keganasan (Martin Scheinin 2014).

Perenggan 3 Resolusi 1566 (2004) turut disahkan sebagai definisi keganasan antarabangsa di bawah undang-undang adat antarabangsa (Ambos 2014). Walau bagaimanapun, usaha untuk mentafsir istilah keganasan di bawah undang-undang adat antarabangsa turut menjadi bahan perdebatan oleh para sarjana (Bekele 2021). Menurut Saul, keganasan sebagai jenayah di bawah undang-undang adat antarabangsa tidak sesuai memandangkan keganasan ditafsir secara berbeza oleh negara-negara dan definisi-definisi keganasan di peringkat antarabangsa adalah tidak menyeluruh (Saul 2006). Namun begitu, Antonio Cassese bukan sahaja menekankan kewujudan definisi keganasan tetapi juga kewujudan keganasan sebagai suatu jenayah di bawah undang-undang adat antarabangsa (Cassese & Yasmin 2004).

Dalam hal ini, pada tahun 2011, *UN Special Tribunal for Lebanon* (STL) mengistiharkan

definisi keganasan di bawah undang-undang adat antarabangsa. STL ditubuhkan untuk membicarakan pembunuhan Rafiq Hariri, mantan Perdana Menteri Lebanon yang diletupkan bersama-sama dengan 21 orang pada 14 Februari 2015 (The New York Times 2005). Cassese yang mempengerusikan STL menyatakan bahawa walaupun para sarjana dan pakar-pakar lain menghujahkan ketidakwujudan definisi keganasan yang diterima umum namun, kajian terperinci menunjukkan kewujudan definisi sedemikian (Clere 2012). Lantaran itu, STL merumuskan bahawa undang-undang adat antarabangsa menggariskan tiga elemen berikut dalam mentafsirkan keganasan, iaitu:

1. melakukan atau mengugut akan melakukan tindakan jenayah seperti pembunuhan, penculikan, menjadikan tebusan, membakar dan sebagainya;
2. berniat untuk menyebarkan ketakutan di kalangan orang ramai yang secara umumnya akan menimbulkan keadaan bahaya atau secara langsung atau tidak langsung memaksa sesebuah negara atau pihak berkuasa di peringkat antarabangsa untuk mengambil tindakan-tindakan tertentu atau menghalang daripada mengambil sebarang tindakan;
3. tindakan tersebut melibatkan elemen rentas sempadan.

Keputusan di atas adalah berasaskan kepada kajian STL ke atas perjanjian-perjanjian antarabangsa, ketetapan PBB dan sistem perundangan dan kehakiman negara-negara tertentu bagi mengenalpasti pandangan para hakim dan amalan lazim negara-negara tersebut (Iqbal & Shah 2018) serta kes-kes melibatkan undang-undang adat antarabangsa yang dibicarakan dan diputuskan oleh tribunal antarabangsa yang lain (Bekele 2021). STL turut mengetengahkan kewujudan jenayah perang dan jenayah terhadap kemanusiaan yang merupakan bentuk-bentuk keganasan yang wujud di bawah undang-undang antarabangsa (Bekele 2021).

Perenggan 3, Resolusi 1566 (2004) dan keputusan STL di atas boleh dijadikan panduan oleh negara-negara Anggota mengenai tindakan-tindakan jenayah yang sesuai diklasifikasikan sebagai keganasan. Walau bagaimanapun, perlu diperhatikan bahawa kedua-duanya lebih memfokuskan perbuatan atau ugutan ganas yang menjadikan orang awam sebagai sasaran berbanding dengan tafsiran di bawah perjanjian-perjanjian serantau dan negara-negara tertentu yang merangkumi perbuatan atau

ugutan ganas ke atas harta benda serta kemudahan awam di sesebuah negara.

Kajian ini mendapati beberapa perjanjian serantau seperti *Arab Convention on the Suppression of Terrorism 1998*, *Convention of the Organization of the Islamic Conference on Combating International Terrorism 1999* dan *Convention of the Cooperation Council for the Arab States of the Gulf on Combating Terrorism 2004* menggunakan pendekatan yang sama dalam mendefinisikan keganasan walau pun terminologi yang berbeza seperti perbuatan keganasan, jenayah keganasan dan kesalahan keganasan telah digunakan. Walaupun terminologi yang berbeza digunakan namun, penulis mendapati secara amnya, istilah-istilah tersebut merujuk kepada:

1. apa-apa perbuatan ganas atau ugutan yang bertujuan untuk menakutkan, memaksa sesebuah kerajaan atau organisasi untuk melakukan sesuatu atau menghalang daripada melakukan sesuatu perbuatan;
2. manusia atau harta benda menjadi sasaran utama;
3. perbezaan didapati dari segi jenis perbuatan atau ugutan ganas yang disenaraikan di bawah setiap perjanjian. Misalnya, perbuatan merosakkan warisan kebudayaan di sesebuah negara dikategorikan sebagai keganasan di bawah *Organization of African Unity Convention on the Prevention and Combating of Terrorism 1999*. Perbuatan ini tidak disenaraikan secara nyata di bawah perjanjian-perjanjian serantau yang lain.
4. motif atau matlamat perbuatan atau ugutan ganas yang dilakukan tidak diutamakan;
5. apa-apa perbuatan yang jatuh di bawah skop perjanjian-perjanjian keganasan antarabangsa turut dikira sebagai kesalahan keganasan.

Sementara itu, *Assosiation of Southeast Asian Nations (ASEAN) Convention on Counter Terrorism (ACCT)* didapati tidak mendefinisikan istilah keganasan atau istilah-istilah lain yang berkaitan. Namun, Artikel II yang bertajuk *Criminal Acts of Terrorism* dalam ACCT memperuntukkan bahawa “kesalahan” bermaksud apa-apa kesalahan yang jatuh di bawah skop dan definisi di bawah perjanjian-perjanjian keganasan antarabangsa.

Selain daripada perjanjian-perjanjian serantau, istilah keganasan atau istilah-istilah yang berkaitan dengannya telah ditafsirkan oleh setiap negara, sama ada dari segi undang-undang ataupun secara pentadbiran. *United States Department of State* mentafsirkan keganasan sebagai suatu perbuatan

ganas yang telah dirancang awal yang disasarkan ke atas orang awam oleh sebuah kumpulan atau agen-agen rahsia yang bermotivasi politik yang biasanya bertujuan untuk menarik perhatian orang ramai. *United States National Terrorism Centre* juga menggunakan definisi yang sama dengan Seksyen 2656f(d) dalam *United States Code (Title 22 of the United States Code)*.

Sementara itu, Seksyen 1 *Terrorism Act 2000*, United Kingdom (UK) mentafsirkan istilah keganasan sebagai satu perbuatan atau ugutan secara ganas yang serius ke atas seseorang, berniat untuk melanjutkan suatu perjuangan politik, agama atau ideologi dengan mempengaruhi atau memaksa sesebuah kerajaan atau organisasi antarabangsa atau menakutkan orang ramai. Tafsiran semirip didapati dalam Seksyen 100.1 *Criminal Code Act 1995*, Australia di mana Australia menggunakan istilah perbuatan penganan dan bukan istilah keganasan. Walau bagaimanapun, perbuatan-perbuatan yang disenaraikan di bawah *Criminal Code Act 1995*, Australia lebih luas berbanding dengan *Terrorism Act 2000*, UK.

Seksyen 130(B)(2) Kanun Keseksaan Malaysia mentafsirkan perkataan ‘perbuatan penganan’ dan bukannya keganasan. Seksyen 130B(2) berbunyi sebegini:

- 130B(2): Bagi maksud Bab ini, “perbuatan penganan” bermaksud suatu perbuatan atau ugutan tindakan dalam atau luar Malaysia di mana –
- (a) perbuatan atau ugutan jatuh di bawah suseksyen (3) dan tidak jatuh di bawah subseksyen (4);
 - (b) perbuatan itu dilakukan atau ugutan dibuat dengan niat untuk melanjutkan suatu matlamat politik, agama atau ideologi; dan
 - (c) perbuatan atau ugutan berniat atau yang boleh semnasabahnya dianggap sebagai berniat untuk –
 - (i) menakutkan orang awam atau sebahagian daripada orang awam; atau
 - (ii) mempengaruhi atau memaksa Kerajaan Malaysia atau Kerajaan mana-mana Negeri di Malaysia, mana-mana Kerajaan lain, atau mana-mana organisasi antarabangsa untuk melakukan atau menghalang daripada melakukan apa-apa perbuatan.

Seksyen 130B(3) menyenaraikan perbuatan-perbuatan yang jatuh di bawah kategori perbuatan penganan. Seksyen 130B(1) turut mendefinisikan perkataan ‘penganan’, ‘entiti penganan’, ‘kumpulan penganan’ dan ‘harta penganan’. Tafsiran-tafsiran ini turut menjadi kitab utama mahkamah tempatan dalam membicarakan kes-kes kesalahan berkaitan dengan keganasan. Perkara ini telah disahkan oleh Mahkamah Tinggi dalam kes

Public Prosecutor v. Atik Hussin bin Abu Bakar and other cases [2016] MLJU 968 yang menyatakan seperti berikut:

“There is no definition of ‘terrorism’ or ‘member’ or ‘membership’ in our Penal Code. The parallel provisions in the Australian, UK and Indian legislations referred to above are not in pari materia to those in Chapter VIA. In the event of any conflict between these legislations and Malaysian law, domestic law applies.”

Walau bagaimanapun, mahkamah-mahkamah tempatan didapati tidak ketinggalan untuk mengulas mengenai istilah keganasan. Mahkamah Rayuan dalam kes *PP v. Yazid Sufaat & Ors* [2014] 2 CLJ 670 menekankan keganasan sebagai suatu fenomena transnasional yang tiada had sempadan wilayah. Misalnya, perbuatan keganasan boleh dirancang di Malaysia dengan niat untuk melakukannya di luar Malaysia. Dalam kes *PP v. Mohamed Danny Mohamed Jedi* [2018] 5 CLJ 692, Mahkamah Rayuan menekankan bahawa keganasan adalah kategori yang berbeza dengan aktiviti jenayah. Tiada aktiviti jenayah yang setara dengannya memandangkan ia didorong oleh ideologi yang tidak bertoleransi dan kerana kewangan, kemarahan, atau perasaan dendam. Kata-kata ini ditekankan semula oleh Mahkamah Rayuan dalam kes *Mohamad Nasuha bin Abdul Razak v. Public Prosecutor* [2020] 3 MLJ 530.

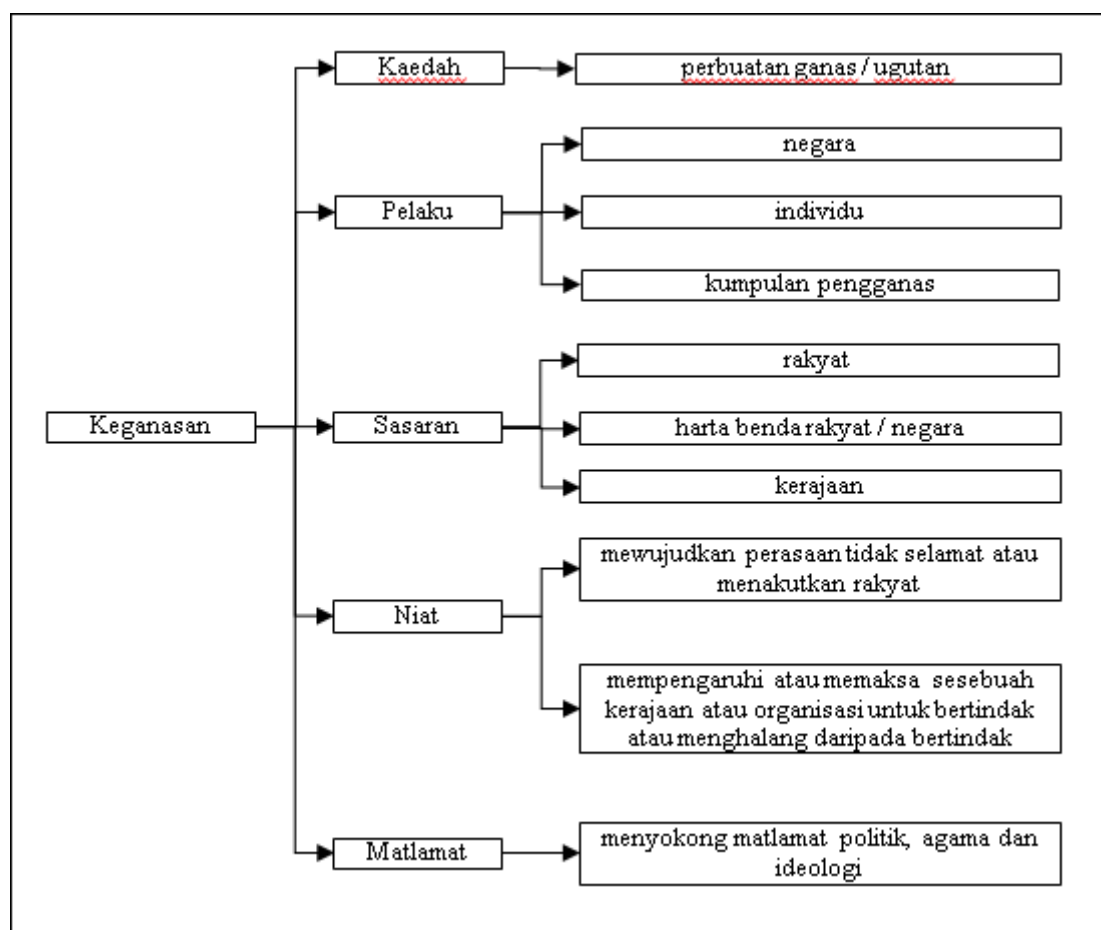
Sebagaimana perjanjian-perjanjian serantau di atas, walau pun terminologi berbeza seperti keganasan atau perbuatan pengganas digunakan di Amerika Syarikat, UK, Australia dan Malaysia namun, kesemuanya secara konsisten menyatakan bahawa keganasan adalah satu perbuatan fizikal atau ugutan yang memperjuangkan sesuatu matlamat lanjutan daripada politik, agama, atau ideologi sama ada dengan menarik perhatian orang ramai, menakutkan orang ramai atau memaksa sesebuah kerajaan.

Sarjana-sarjana dan pakar-pakar keganasan juga tidak ketinggalan dalam mentafsirkan keganasan sejak bertahun-tahun. Schmid (2011) menyatakan bahawa definisi akademik yang telah disemak semula mentafsirkan keganasan dari dua sudut yang berbeza. Menurut satu sudut, keganasan merujuk

kepada satu bentuk fahaman atau doktrin mengenai keberkesanan taktik-taktik khusus yang digunakan dalam membina atau membentuk perasaan ketakutan atau kekejaman politik. Satu lagi sudut pula merujuk keganasan sebagai konspirasi yang dilaksanakan dengan cara demonstrasi atau perbuatan ganas tanpa sebarang halangan undang-undang dan batasan moral. Tindakan-tindakan sedemikian bertujuan untuk memenuhi atau menyampaikan propaganda dan memberi kesan psikologi ke atas masyarakat dan pihak-pihak dalam konflik.

Berdasarkan kepada Harvey (2003), tiga faktor utama keganasan adalah metod (ganas), sasaran (orang awam atau kerajaan) dan tujuan (untuk menimbulkan ketakutan dan paksaan politik atau perubahan sosial). Southers (2013) juga berpandangan bahawa keganasan adalah satu tindakan yang merangkumi sekurang-kurangnya tiga ciri penting di mana ciri pertama iaitu metod sahaja semirip dengan Harvey. Manakala, sasaran memfokuskan orang awam saja dan mempunyai motif atau matlamat politik. Walaupun Combs (2018) berpandangan bahawa terdapat empat elemen penting keganasan namun, intipati keempat-empat elemen tersebut adalah semirip dengan Southers. Elemen keempat yang dinyatakan oleh Combs iaitu ketakutan orang ramai adalah hasil yang diinginkan daripada perbuatan ganas tersebut telah dirangkumi oleh elemen tujuan yang diutarakan oleh Southers.

Istilah keganasan pada asalnya dihubungkan dengan kerajaan intimidasi atau pemerintahan ganas. Namun, berdasarkan kepada definisi-definisi yang dibincangkan di atas, kini keganasan merujuk kepada intimidasi ke atas kerajaan iaitu perbuatan-perbuatan ganas oleh individu atau kumpulan pengganas yang bukan negara. Setelah meneliti definisi-definisi di atas dan mengambil kira perkembangan semasa, penulis mendapati keganasan sesuai ditafsirkan sebagaimana yang diringkaskan di dalam Rajah 1. Tafsiran keganasan ini bersandarkan kepada Southers dan Combs tetapi diluaskan kepada lima ciri penting.

RAJAH 1. Ciri-ciri keganasan

Berdasarkan kepada Rajah 1, penulis melihat keganasan sebagai perbuatan atau ugutan ganas yang dilakukan oleh seseorang, kumpulan atau negara ke atas rakyat, harta benda rakyat atau negara atau sesebuah kerajaan dengan niat untuk mewujudkan perasaan tidak selamat dan menakutkan rakyat dan/atau mempengaruhi atau memaksa sesebuah kerajaan atau organisasi untuk bertindak atau menghalang daripada bertindak bagi menyokong suatu matlamat politik, agama atau ideologi. Tafsiran penulis di atas bukan sahaja terhad kepada perbuatan atau ugutan ganas yang dilakukan oleh individu atau kumpulan pegganas yang bukan negara. Malahan turut merangkumi keganasan negara atau keganasan yang dibiayai oleh negara. Pada masa yang sama, kajian ini juga meletakkan

rakyat sebagai sasaran keganasan dan bukannya orang awam sahaja memandangkan kini, anggota-anggota polis atau tentera juga turut menjadi mangsa keganasan. Tafsiran ini akan digunakan dalam perbincangan seterusnya bagi mengenal pasti kewujudan keganasan dan perubahan corak keganasan dari segi ciri-ciri keganasan pada setiap zaman.

PERKEMBANGAN DAN PERUBAHAN CORAK KEGANASAN

Konsep David Rapoport yang mengetengahkan empat gelombang keganasan moden adalah salah satu konsep yang sangat berpengaruh dalam kajian

keganasan (Rapoport 2013). Empat gelombang yang dikemukakan oleh Rapoport dibahagikan kepada gelombang Anarkis dalam tahun 1880an, gelombang anti-penjajahan pada tahun 1920an, gelombang kiri baru iaitu nasionalis dan Marxist yang muncul dalam pertengahan abad ke-20 dan gelombang agama yang wujud pada tahun 1979 sehingga sekarang. Menurut Rapoport, “a different energy drives each era” iaitu motif dan ideologi sesebuah kumpulan menjadi asas kepada mereka untuk bertindak (Radil & Pinos 2019). Tidak dinafikan bahawa motif dan ideologi menjadi pemangkin utama keganasan namun, para sarjana mengkritik bahawa masih terdapat elemen-elemen lain seperti wilayah (Radil & Pinos 2019) serta kemajuan teknologi dan komunikasi (Parker & Sitter 2015) yang mempengaruhi setiap era walaupun keganasan wujud dalam bentuk yang berbeza.

Dari satu lagi sudut, terdapat penulisan-penulisan yang mengkritik mengenai konsep keganasan lama dan keganasan baru. Secara umumnya, konsep keganasan baru mula digunakan secara luas selepas serangan ke atas World Trade Centre dan Pentagon di New York pada 11 September 2001. Keganasan baru ini amat dihubungkan dengan penggunaan senjata pemusnah besar-besaran (WMD) (Field 2009). Walau bagaimanapun, Field mendapati perbezaan ketara antara keganasan ‘tradisional’ dan ‘baru’ adalah suatu penipuan dan merupakan suatu pernyataan salah mengenai kumpulan pengganas sebelum abad ke-21 (tradisional) dan kontemporari. Menurut Field, kumpulan pengganas tradisional dan masa kini sebenarnya menunjukkan kesinambungan yang ketara dalam banyak ciri teras mereka. Kedua-dua kumpulan pengganas telah menunjukkan gabungan motivasi agama dan sekular, ciri-ciri organisasi yang serupa serta penggunaan pendekatan strategik yang digunakan secara lazim. Pendek kata, ciri-ciri keganasan baru bukannya tulen.

Sementara itu, Kurtulus berpandangan bahawa terdapat sesuatu yang baru mengenai keganasan masa kini iaitu dari segi agama, rangkaian dan tiada pendiskriminasian (Kurtulus 2011). Selain itu, kumpulan pengganas pada masa kini menyatakan tujuan mereka membunuh orang awam secara terang-terang dan menggunakan rangkaian horizontal. Apa yang disaksikan hari ini adalah gelombang baru pengganas yang mempunyai motif baru, menggunakan taktik baru dan struktur organisasi baru. Gelombang baru ini secara kualitatif berbeza dengan yang sebelumnya (Kurtulus 2011).

Dengan mengambil kira dapatan penulisan-penulisan di atas, penulisan ini menggunakan lima

ciri keganasan iaitu kaedah, pelaku, sasaran, niat dan matlamat untuk mengenal pasti perubahan corak Keganasan Lama dan Keganasan Baru. Bagi tujuan tersebut, penulisan ini terlebih dahulu membahagikan corak keganasan kepada dua kategori penting iaitu kerajaan intimidasi dan intimidasi ke atas kerajaan. Kedua-dua kategori ini dapat dikesan secara retrospektif iaitu sejak Zaman Purba melalui kekejaman yang dilakukan oleh golongan pemerintah ke atas rakyat dan tindakan ganas yang dilakukan oleh golongan diperintah ke atas golongan pemerintah.

Keganasan bercorak kerajaan intimidasi boleh didapati sejak pemerintahan Kerajaan Assyria pada Zaman Mesopotamia. Pegawai-pegawai kerajaan yang derhaka kepada pemerintahan Assyria dikenakan hukuman mati dan pihak-pihak yang melawan dan memberontak pula disiksa dengan kejam dan dibunuh. Ini dapat dilihat semasa pemerintahan Maharaja Assurnasirpal II di mana ketua-ketua pemberontakan di bandar Susa telah dipenggal kepala dan penduduknya pula telah disiksa dengan dibuang kulit, dijadikan buta dan sebagainya. Tindakan-tindakan sebegini selalunya dilakukan di khalayak ramai sebagai suatu amaran kepada bakal penentang. Orang-orang Assyria juga dikatakan orang-orang yang terawal menggunakan ilmu perang saraf. Ilmu perang saraf digunakan untuk menyebarkan agenda dan mempengaruhi kumpulan sasaran (Randall 2015).

Sementara itu, pembuangan atau pengasingan orang-orang Yahudi ke Babylon (*the Babylonian Exile/ Captivity*) secara beramai-ramai ekoran daripada penaklukan Kerajaan Yahudi oleh Nebuchadnezzar II merupakan salah satu contoh penindasan dan kekejaman yang berlaku ke atas rakyat pada Zaman Yunani (Britannica 2019). Pada Zaman Yunani juga pihak berkuasa didapati menghalang cetusan idea daripada mana-mana individu atau pun cendekiawan. Ahli falsafah Socrates telah dijatuhkan hukuman mati atas sabitan merosakkan minda para belia dengan ajaran sesat dan juga bercampur tangan dalam hal ehwal agama. Socrates telah minum *hemlock* dan meninggal dunia di khalayak pelajar dan pengikutnya (History 2019).

Pada Zaman Rom pula, bandar Carthage telah dibakar oleh penakluk dan dibiarkan selama 10 hari bagi memastikan bandar tersebut musnah selamanya. Pentaliban Spartacus dan pengikut-pengikutnya seramai 6,000 orang sepanjang jalan Appian (*Appian Way*) iaitu sejauh 200km dari Rom ke Capua adalah satu lagi contoh tindakan kejam yang berlaku pada Zaman Rom (Martin 2006).

Keganasan bercorak intimidasi ke atas kerajaan dikesan pada Zaman Yunani melalui pembunuhan pemerintah zalim yang dikenali sebagai *tyrannicide*. Manakala, pada Zaman Rom pula pembunuhan pemerintah atau raja-raja digelar sebagai *regicide*. Hipparchus telah dibunuh oleh Aristogeiton dan Harmodius pada 514 S.M. di Athens disebabkan cara pemerintahannya yang zalim. Pada Zaman Rom pula, Julius Caesar yang dilihat sebagai diktator seumur hidup telah dibunuh secara muslihat oleh ahli-ahli Senatnya sendiri (Martin 2006).

Pada abad pertama, keganasan bercorak intimidasi ke atas kerajaan masih berterusan dengan kumpulan Sicarii. Namun, cara-cara melakukan perbuatan ganas, sasaran, niat dan matlamat kumpulan Sicarii sebagai pelaku keganasan adalah berbeza. Hal ini kerana kumpulan *Sicarii* berpegang pada dua fahaman penting. Pertama, kumpulan Sicarii berpegang pada doktrin ekstremisme mereka iaitu *No Lord but God*. Oleh itu, kuasa-kuasa lain tidak layak untuk memerintah tanah mereka. Kedua, komitmen mereka yang tinggi untuk melakukan serangan ganas ke atas orang-orang Yahudi sendiri yang berani menentang pegangan mereka. Dengan itu, bukan sahaja penjajah asing malahan, orang-orang Yahudi sendiri telah menjadi sasaran utama kumpulan Sicarii. Ini dibuktikan melalui serangan-serangan ganas yang ditujukan ke atas orang-orang Yahudi khususnya, ketika sambutan perayaan agama mereka dan juga di tempat-tempat ibadah di Jerusalem. Kumpulan *Sicarii* ini membunuh orang secara rawak di kawasan orang ramai dengan menggunakan pisau yang pendek dan bengkok. Selain daripada pembunuhan, kumpulan *Sicarii* juga menculik orang-orang Yahudi yang terkenal seperti orang-orang yang berpegang jawatan di tempat-tempat ibadah dan juga anak-anak imam bagi tujuan pemerasan politik. Orang-orang Yahudi yang diculik oleh kumpulan *Sicarii* ini dijadikan tebusan untuk membebaskan pengikut-pengikut *Sicarii* yang ditahan oleh pihak Rom. Kumpulan Sicarii bermatlamat untuk membebaskan tanah Palestin daripada kuasa penjajahan serta membalas dendam orang-orang Yahudi yang menderhaka bangsa dan agama sendiri (Randall 2015).

Sebagaimana kumpulan *Sicarii*, sebuah kumpulan radikal Muslim yang dikenali sebagai *Assasin* turut menjadikan agama sebagai justifikasi keganasan pada abad ke-11 sehingga 13. Kumpulan Sicarii adalah penganut agama Yahudi, *Assasin* pula beragama Islam. Kedua-dua kumpulan juga mempunyai kepentingan politik masing-masing. Perkataan bahasa Inggeris, *assasin* berasal daripada

mazhab Syiah iaitu Nizari Ismaili yang juga dikenali sebagai *hashashin* atau *hashish-eaters*. *Assasin* terkenal dengan penyebaran keganasan melalui pembunuhan sesiapa yang gagal mematuhi rukun-rukun Islam termasuk wanita dan kanak-kanak. *Assasin* bermatlamat untuk membersihkan dan menyebarkan agama Islam dengan menguasai politik (Griset & Mahan 2003).

Keganasan kemudiannya didapati berubah semula coraknya kepada kerajaan intimidasi dengan kemunculan istilah *terrorism* yang berasal daripada *regime de la terror* atau *The Reign of Terror* semasa Revolusi Perancis dari Jun 1793 sehingga Julai 1794. Pada Zaman Pemerintahan Ganas ini, seramai 17,000 hingga 40,000 orang telah dibunuh dan 200,000 orang mati dalam penjara akibat penyakit dan kelaparan. *Gilotine* digunakan untuk meragut nyawa orang ramai (Martin 2006). Robespierre telah memperkenalkan *state-sponsored terrorism* di mana keganasan digunakan serta dibiayai oleh sesebuah negara itu sendiri untuk mengekalkan kuasanya dan menghalang pesaing atau musuh politik (Garrison 2003) serta mencapai matlamat-matlamat revolusi (Martin 2006).

Pada abad ke-19, tindakan intimidasi ke atas kerajaan mula tersebar semula dengan kemunculan fahaman anarkisme dan Marxisme. Anarkisme tersebar di Rusia sekitar tahun 1880 apabila sebuah kumpulan yang digelar *Narodnaya Volya* yang bermaksud *The People's Will* mula melakukan pembunuhan raja-raja Rusia bagi menjatuhkan kerajaan-kerajaan Eropah dan membawa perubahan dari segi pemerintahan negara dan kerajaan. Dalam mencapai matlamat mereka, *Narodnaya Volya* melancarkan serangan keganasan ke atas individu atau kumpulan sasaran. Sebagai tambahan, mereka juga menggunakan konsep *propaganda by deed* untuk membangkitkan dan menggerakkan semangat pemberontakan masyarakat. Kumpulan anarki ini bertanggungjawab ke atas pembunuhan golongan atasan termasuk Czar Alexander II di Rusia, Permaisuri Elizabeth di Austro-Hungary, Umberto I yang merupakan raja kepada negara Itali, Carnot iaitu Presiden Perancis serta Presiden William McKinley di Amerika Syarikat (Martin 2006).

Pada awal abad ke-20, keganasan berubah semula coraknya kepada kerajaan intimidasi iaitu pemerintahan ganas yang dijalankan berdasarkan kepada fahaman fasis. Fasis dirujuk sebagai nasionalisme yang melampau memandangkan fahaman tersebut mengutamakan pematuhan undang-undang dan arahan kerajaan yang sangat ketat dan ekstrem serta mengagungkan kepentingan

warisan negara serta etnik dan bangsa tertentu. Benito Mussolini dikenali sebagai diktator Itali yang pertama mempunyai kuasa mutlak dan kukuh sehingga berjaya mewujudkan negara fasis. Benito Mussolini telah dijejaki oleh Adolf Hitler yang terkenal dengan cara pemerintahan kuku besinya melalui Nazi Jerman dalam tahun 1933 (Martin 2006).

Mulai pertengahan abad ke-20, keganasan berubah coraknya semula kepada intimidasi ke atas kerajaan apabila taktik-taktik tertentu seperti taktik gerila dan perbuatan ganas oleh kumpulan-kumpulan pengganas yang bukan negara seperti meletup bom di tempat-tempat awam, menyerang etnik tertentu, pengeboman berani mati dan penggunaan senjata api semakin meningkat mulai pertengahan tahun 1950. Semangat etnik nasionalisme yang kuat dan anti-penjajahan serta kewujudan ideologi-ideologi seperti komunisme adalah antara faktor-faktor yang memandu ke arah perkembangan ini. Secara umumnya, perkembangan ini dapat dilihat di seluruh dunia. Misalnya, Irish Republican Army (IRA), Basques Fatherland and Liberty (ETA) dan Kurdistan Worker's Party (PKK) adalah beberapa kumpulan yang bermatlamat untuk mendapatkan wilayah milik etniknya sendiri yang bebas daripada penjajahan kuasa lain di Eropah. Liberation Tigers of Tamil Ealam (LTTE) adalah salah satu contoh kumpulan pengganas di Asia yang berhasrat untuk mendapatkan wilayah milik etnik Tamil yang bebas daripada pemerintahan Kerajaan Sri Lanka (Griset & Mahan 2003).

Berdasarkan kepada perbincangan di atas, jelas bahawa sehingga tahun 1950an, keganasan bersifat tempatan. Namun, mulai akhir tahun 1960an dan awal tahun 1970an, keganasan telah menjadi satu isu penting yang mengancam keselamatan dan keamanan antarabangsa dengan kekal bercorak sebagai intimidasi ke atas kerajaan. Rampasan pesawat EL Al Israel oleh kumpulan Popular Front for the Liberation of Palestine (PFLP) pada 22 Julai 1968, merupakan tragedi penting yang memberi amaran kepada dunia mengenai keganasan antarabangsa. Seramai tujuh orang anggota pesawat dan lima orang penumpang Israel telah dijadikan tebusan untuk bertukar dengan militan Palestin yang dipenjarakan oleh Israel.

Pada masa sekarang, keganasan didapati masih kekal bercorak intimidasi ke atas kerajaan. Namun, perbezaan ketara dapat dilihat dari segi

intipati ciri-ciri keganasan seperti taktik-taktik melakukan sesuatu perbuatan atau ugutan ganas, struktur organisasi kumpulan pengganas, strategi pemilihan sasaran, tuntutan dan juga fahaman tertentu. Perbezaan aspek-aspek ini telah membawa kepada fenomena yang digelar sebagai 'Keganasan Baru' pada akhir abad ke-20 dan abad ke-21. Tarikh dan masa kemunculan Keganasan Baru adalah sukar untuk dinyatakan secara tepat. Namun, serangan-serangan pengganas ke atas *World Trade Centre* di New York pada tahun 1993 dan serangan gas beracun Sarin pada tahun 1995 oleh Aum Shinrikyo di *Tokyo Subway System* menjadi penggera kepada dunia mengenai dimensi baru keganasan (Zulkarnain Haron & Lailatul Afizdha Arip 2015). Dengan itu, penulisan ini menggariskan keganasan yang bercorak intimidasi ke atas kerajaan sejak pertengahan abad ke-20 sehingga akhir abad ke-20 sebagai Keganasan Lama dan bermula abad ke-21 sebagai Keganasan Baru.

Bahagian seterusnya akan membuat satu perbandingan antara intipati ciri-ciri Keganasan Lama dan Keganasan Baru. Hal ini adalah untuk mengenal pasti perbezaan-perbezaan ketara yang wujud di alam Keganasan Baru walau pun corak keganasan adalah sama sejak pertengahan abad ke-20.

PERBANDINGAN ANTARA INTIPATI CIRI-CIRI KEGANASAN LAMA DAN KEGANASAN BARU

Sebagaimana yang dibincangkan sebelum ini, pada abad pertama, orang Yahudi yang menderhaka bangsa sendiri telah dibunuh dengan menggunakan pisau yang pendek dan bengkok di khalayak ramai dan semasa musim perayaan serta di tempat-tempat ibadah. Strategi yang sama seperti serangan di tempat orang ramai, tempat ibadah dan semasa musim perayaan masih boleh dilihat melalui serangan-serangan keganasan pada masa sekarang. Namun, kini, aspek-aspek lain seperti pembunuhan dengan menggunakan pisau, pemilihan sasaran yang ada hubungkait dengan matlamat dan pengorganisasian kumpulan pengganas adalah berbeza. Bagi memperincikan lagi perkara ini, penulis menyediakan Jadual 1 yang menunjukkan perbezaan di antara intipati ciri-ciri Keganasan Lama dan Keganasan Baru secara ringkas.

JADUAL 1. Perbezaan Antara Intipati Ciri-ciri Keganasan Lama dan Keganasan Baru

Ciri-ciri Keganasan	Keganasan Lama	Keganasan Baru
	Menggunakan taktik-taktik tradisional.	Berminat dan sering menggunakan senjata bukan konvensional seperti: <i>WMD</i> ; <i>weapons of mass casualty</i> ; <i>weapons of mass disruption</i> .
	Kumpulan penganas yang bercirikan: a. saiz kecil. b. berfungsi mengikut organisasi kumpulan dan struktur hierarki. c. tidak mempunyai kewangan yang kuat. d. penggunaan internet yang terhad.	Kumpulan penganas yang bercirikan: a. jumlah anggota kumpulan penganas kini amat besar. b. tidak mengikut susunan organisasi atau hierarki yang rigid menyebabkan kemunculan 'lone wolf' atau penganas sementara. d. mampu menjana dana sendiri. e. penggunaan internet yang sangat luas.
	Sasaran dipilih berdasarkan kepada matlamat, kepentingan dan berkaitan dengan tuntutan perjuangan.	Sesiapa sahaja boleh menjadi mangsa keganasan sekiranya berada di tempat dan pada masa serangan dirancang.
Niat	Tuntutan penganas dan kumpulan-kumpulan penganas jelas mengikut keperluan semasa atau berhubung kait dengan matlamat.	Tuntutan tidak jelas dan sekadar menakut-nakutkan orang ramai dan mempengaruhi kerajaan.
Matlamat	Berpegang pada ideologi berhaluan kiri dan bercirikan sekular seperti anarkisme, Marxisme, Komunisme dan etno-nasionalisme	Memperjuangkan fahaman agama.

Perbuatan atau ugutan ganas merupakan ciri penting dalam menentukan kewujudan keganasan. Namun, cara-cara melakukan perbuatan atau ugutan ganas tersebut adalah berbeza mengikut keperluan dan kemajuan semasa pada setiap zaman. Keganasan Lama didapati menggunakan taktik-taktik tradisional seperti menculik individu-individu terkenal dan pemimpin kerajaan serta dijadikan tebusan atau dibunuh, pengebom berani mati, penggunaan senjata api tangan dan bom tangan, rampasan kapal terbang dan sebagainya. Manakala, Keganasan Baru lebih berkecenderungan untuk menggunakan senjata bukan konvensional yang berasaskan tiga "W" iaitu *WMD*, *weapons of mass casualty* dan *weapons of mass disruption*. *WMD* juga dikenali sebagai senjata pemusnah besar-besaran merujuk kepada senjata-senjata biologi, nuclear, kimia dan radiologi yang bukan sahaja boleh meragut nyawa orang ramai tetapi turut membawa kemusnahan yang amat teruk kepada infrastruktur sesebuah negara seperti bangunan, jambatan dan sebagainya. Sementara itu, *weapons of mass casualty* merujuk kepada senjata-senjata biologi dan kimia yang bertujuan untuk membawa penyakit atau kematian dengan jumlah yang terlalu banyak. *Bioterrorism* adalah salah satu contoh *weapons of mass casualty*. *Weapons of mass disruption* selalunya melibatkan gangguan kepada sistem komputer sesebuah organisasi atau negara untuk memintas atau memusnahkan rekod-rekod penting. Perbuatan ini turut dikenali sebagai *cyberterrorism*. Serangan penganas ke atas World

Trade Centre dan Pentagon di New York pada 11 September 2001 merupakan salah satu contoh tragedi yang merangkumi ketiga-tiga "W" (Garrison 2003). Pengeboman di Bali pada tahun 2002, Letupan Keretapi Madrid pada tahun 2004, pengeboman di Boston Marathon 2013, serangan ke atas Paris pada tahun 2015, penembakan di Christchurch, New Zealand dan letupan bom bersiri di tempat ibadah dan hotel-hotel di Sri Lanka pada tahun 2019 juga beberapa contoh serangan yang menggunakan senjata antara tiga "W".

Kumpulan penganas yang wujud pada zaman Keganasan Lama adalah bersaiz kecil dan selalunya berfungsi secara tersusun dan mengikut hierarki dengan mengawal sel-sel kecil di bawahnya. Penggunaan internet yang terhad menyebabkan perkongsian informasi antara anggota-anggota kumpulan penganas juga terhad. Penyebaran propaganda kumpulan-kumpulan penganas mengambil masa dan bersifat *propaganda by deed* untuk menarik perhatian orang ramai. Keadaan ini berbeza dengan Keganasan Baru. Teknik ilmu perang saraf yang digunakan oleh orang-orang Assyria masih digunakan oleh kumpulan-kumpulan penganas kini tetapi kemajuan teknologi maklumat dan internet memainkan peranan penting dalam menyebarkan propoganda penganas dan mengoperasikan rancangan serangan kumpulan penganas dengan mudah dan canggih. Kemajuan ini juga menjadi tunjang kepada kumpulan-kumpulan penganas untuk meluaskan jaringan dan rangkaian

mereka secara global dan mampu menjana dananya sendiri. Hal ini menyebabkan kewujudan kumpulan-kumpulan pengganas dengan banyak di pelosok dunia bagaikan cendawan yang tumbuh selepas hujan. Sehingga 4 Januari 2020, terdapat sebanyak 84 buah entiti atau kumpulan pengganas yang telah ditetapkan di bawah Senarai yang diwujudkan dan disenggarakan oleh Majlis Keselamatan PBB (Senarai Resolusi 1267/1969/2253 sehingga 4 Januari 2020). Al-Qaeda merupakan salah satu kumpulan pengganas yang dikatakan mempunyai jumlah anggota yang sangat ramai iaitu lebih kurang 31 000 sehingga 57 000. Perkongsian propaganda dan cerita-cerita naratif kumpulan pengganas secara meluas berpotensi untuk mempengaruhi ramai orang dan menjadi inspirasi sehingga melahirkan pengganas individu yang digelar "lone wolf". Hal ini kerana serangan ganas atau ugutan oleh individu jarang didapati semasa zaman Keganasan Lama. Serangan-serangan ganas dirancang dan dilakukan oleh *lone wolf* sendiri tetapi terpengaruh atau bermotivasi dengan ideologi kumpulan-kumpulan pengganas dan disokong oleh kumpulan-kumpulan tersebut. Berdasarkan kepada satu analisis yang dibuat oleh Teich (2013) mengenai serangan keganasan yang dilakukan oleh *lone wolf* Islam di Amerika Utara dan Eropah Barat menunjukkan peningkatan dalam negara-negara yang menjadi sasaran *lone wolves* dari tahun 1990an hingga 2000an.

Berdasarkan kepada sejarah Keganasan Lama, sasaran keganasan yang dipilih selalunya ada hubungkait dengan tuntutan yang dibuat oleh kumpulan pengganas dan juga sejajar dengan kepentingan atau matlamat mereka. Misalnya, kumpulan Sicarii menculik orang-orang Yahudi yang terkenal seperti anak-anak Imam untuk dijadikan tebusan. Tindakan ini adalah selari dengan niat dan matlamat mereka yang ingin membalas dendam orang-orang Yahudi yang dianggap menderhaka bangsa dan agamanya sendiri. Strategi ini diteruskan oleh kumpulan *Narodnaya Volya* di Rusia dan juga diamalkan oleh kebanyakan kumpulan pengganas seperti IRA, ETA dan LTTE yang berpegang pada anti-penjajahan. Kumpulan-kumpulan ini berhati-hati dalam memilih sasaran bagi memberi gambaran kepada orang awam bahawa mereka tidak terpesong daripada matlamat yang ingin dicapai. Strategi ini juga penting bagi memastikan mereka mendapat simpati orang awam dan mengukuhkan lagi kedudukan mereka. Sementara itu, Keganasan Baru tidak membuat pemilihan sasaran sebaliknya mangsa keganasan yang dipilih secara rawak. Misalnya, kini, serangan-serangan keganasan amat

bergantung kepada pemilihan tempat dan masa bagi memastikan mangsa keganasan adalah ramai. Sesiapa sahaja boleh menjadi mangsa keganasan jika berada di tempat dan pada masa serangan keganasan dilakukan.

Keganasan Lama bermatlamat untuk memperjuangkan ideologi yang bercirikan sekular seperti anarkisme, Marxisme, komunisme, fahaman fasis dan etno-nasionalisme dalam menguasai politik. Manakala, Keganasan Baru sering menggunakan agama sebagai justifikasi keganasan. Kumpulan pengganas seperti Al-Qaeda, Islamic Resistance Movement (HAMAS), Hizbollah atau Islamic Jihad dan Jemaah Islamiyah (JI) memanipulasikan fahaman Islam daripada persepsi masing-masing untuk menggunakan keganasan sebagai senjata bagi mencapai matlamat politik mereka (Zul'Azmi Yaakob & Ahmad Sunawari Long 2015). Selain daripada kumpulan pengganas yang menyalahgunakan agama Islam, terdapat juga kumpulan pengganas lain yang menjustifikasikan keganasan bagi tujuan agama masing-masing. Sebagai contoh, Dashmesh, Dal Khalsa dan Babbar Khalsa merupakan Kumpulan Pengganas beragama Sikh yang terdapat di India, Jerman dan Kanada. *Aryan Nations* dan *Christian Identity Movement* pula bersifat perkauman serta mengagungkan agama Kristian secara ekstrem (Combs 2018). Sebenarnya, penyalahgunaan agama sebagai matlamat keganasan telah pun wujud sejak abad pertama oleh Kumpulan Sicarii dan kemudiannya oleh Kumpulan Assasin. Maka, agama sebagai justifikasi keganasan bukanlah satu perkara baru tetapi sesuatu yang berulang.

Antara persamaan yang boleh didapati berdasarkan kepada perbandingan yang dibuat adalah keganasan bercorak intimidasi ke atas kerajaan sepanjang masa bermatlamat untuk menguasai politik mahupun secara langsung atau tidak langsung. Selain itu, negara-negara seperti Iran, Iraq dan Afghanistan dikatakan membiayai kumpulan pengganas bagi menerima latihan, senjata api dan sebagainya sehingga kini.

KESIMPULAN

Keganasan adalah perbuatan ganas atau ugutan yang dilakukan oleh seseorang, kumpulan atau negara ke atas rakyat, harta benda rakyat atau negara atau sesebuah kerajaan dengan niat untuk mewujudkan perasaan tidak selamat dan menakutkan rakyat dan/atau mempengaruhi atau memaksa sesebuah kerajaan atau organisasi untuk bertindak atau

menghalang daripada bertindak bagi menyokong suatu matlamat politik, agama atau ideologi. Berdasarkan kepada tafsiran ini keganasan terdiri daripada lima ciri penting iaitu kaedah, pelaku, sasaran, niat dan matlamat.

Pada awalnya, keganasan merujuk kepada kerajaan intimidasi tetapi lambat laun keganasan berubah corak menjadi tindakan intimidasi ke atas kerajaan dan kekal sehingga kini. Kedua-dua corak keganasan ini didapati berubah mengikut zaman tetapi perubahan ini bersifat berulang. Misalnya, sebelum kemunculan Kumpulan Sicarii, keganasan merujuk kepada pemerintahan ganas dan tindakan ganas golongan diperintah yang menentang pemerintahan zalim. Corak yang sama iaitu pemerintahan ganas telah wujud semula semasa Revolusi Perancis dan juga pada awal abad ke-20 melalui pemerintahan kuku besi di Itali dan Jerman.

Sementara itu, tindakan intimidasi ke atas kerajaan pula bermula pada abad pertama dengan kewujudan kumpulan-kumpulan penganas yang bukan negara seperti kumpulan Sicarii dan Kumpulan Assasin pada Zaman Purba, Kumpulan *Narodnaya Volya* pada Zaman Pertengahan, kumpulan IRA, ETA, PKK, LTTE, PFLP, Al-Qaeda, HAMAS, Hizbollah, JI pada abad ke-20 Boko Haram, Al-Nusra Front dan Al-Shabaab pada abad ke-21. Tindakan intimidasi ke atas kerajaan pada mulanya dikategorikan sebagai jenayah terhadap negara (*Crime Against State*) tetapi kemudiannya turut menjadi jenayah terhadap kemanusiaan (*Crime Against Humanity*) (Kamarudin Salleh 2015) memandangkan kini, sesiapa sahaja boleh menjadi sasaran keganasan dan tidak semestinya mempunyai hubungkait dengan matlamat yang ingin dicapai.

Ciri-ciri keganasan didapati sama pada setiap zaman walau pun wujud perbezaan dari segi intipatinya. Oleh itu, keganasan kini masih kekal bercorak intimidasi ke atas kerajaan walau pun terdapat perbezaan dari segi taktik-taktik melakukan tindakan atau ugutan ganas, struktur organisasi kumpulan penganas, strategi pemilihan sasaran, tuntutan dan juga fahaman tertentu amat dipengaruhi oleh kemajuan sains dan teknologi sehingga membawa kepada kemunculan Keganasan Baru. Matlamat politik dan penajaan negara-negara tertentu merupakan persamaan-persamaan yang didapati dalam keganasan bercorak intimidasi ke atas kerajaan sehingga hari ini.

RUJUKAN

- Australia. 1995. *Criminal Code Act 1995*.
- Bekele, H. K. 2021. Problem of defining terrorism under international law: Definition by the Appeal Chamber of Special Tribunal for Lebanon as a solution to the problem. *Beijing Law Review* 12: 619-630. <https://doi.org/10.4236/blr.2021.122033>.
- Britannica. 2019. Babylonian Captivity. *Encyclopedia Britannica*. <https://www.britannica.com/event/Babylonian-Captivity>. Retrieved on: 26 August 2021.
- Cassese, A. & Yasmin, N. 2004. Terrorism as an International Crime. In *Enforcing International Law Norms against Terrorism*, edited by A. Bianchi. London: Bloomsbury Publishing.
- Clere, A. 2012. An Examination of the Special Tribunal for Lebanon's Explosive Declaration of 'Terrorism' at Customary International Law. Dissertation for Degree, University of Otago.
- Combs, C. C. 2018. *Terrorism in the Twenty-First Century*. Eight Edition. Routledge Taylor & Francis Group. New York and London.
- Field, A. 2009. The 'New Terrorism': Revolution or evolution? *Political Studies Review* 7(2): 195-207.
- Garrison, A. 2003. Terrorism: The nature of its history. *Criminal Justice Studies: A Critical Journal of Crime, Law and Society* 16(1): 39-52.
- Griset, P. L. & Mahan, S. 2003. *Terrorism in Perspective*. Sage Publications.
- Harvey, K.W. 2003. *Encyclopedia of Terrorism*. Sage Publications.
- History. 2019. Socrates. <https://www.history.com/topics/ancient-history/socrates> Retrieved on: 26 August 2021.
- Hussain, A. 2006. Some aspects of contemporary inter-state behaviour in the context of combating terrorism. *Akademika* 67(1).
- Iqbal, K. & N. A. Shah. 2018. Defining terrorism in Pakistani anti-terrorism law. *Global Journal of Comparative Law* 7(2): 272-302.
- Jovita J. Tan. 2015. Historical research: A qualitative research method. https://www.academia.edu/24276932/HISTORICAL_RESEARCH_A_QUALITATIVE_RESEARCH_METHOD. Retrived on: 2 May 2019.
- Kai Ambos. 2014. Our Terrorists, Your Terrorists? The United Nations Security Council Urges States To Combat "Foreign Terrorist Fighters", But Does Not Define "Terrorism." *EJIL: TALK! BLOG EUR. J. INT'L L.* <https://www.ejiltalk.org/our-terrorists-your-terrorists-the-united-nations-security-council-urges-states-to-combat-foreign-terrorist-fighters-but-does-not-define-terrorism/> Retrived on: 20 May 2021.
- Kamarudin Salleh. 2015. Terorisme Kontemporari dan Umat Islam. Dlm Mazlan Ibrahim, Kamarudin Salleh & Wan Haslan Khairuddin (pnyt.). Prosiding Seminar Antarabangsa Agama dan Pembangunan Ke-VIII, hlm 112-119. Fakulti Pengajian Islam, Universiti Kebangsaan Malaysia.

- Kamus Dewan. 2005. Edisi Ke-4. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Malaysia. *Kanun Keseksaan*. (Akta 574).
- Martin, G. 2006. *Understanding Terrorism: Challenges, Perspectives and Issues* SAGE publications.
- Martin, G. 2011. *Terrorism and Homeland Security*. SAGE Publications.
- Neville, C. 2007. *Introduction to Research and Research Methods*. Bradford: Effective learning service.
- Parker, T., & Sitter, N. 2016. The four horsemen of terrorism: It's not waves, it's strains. *Terrorism and Political Violence* 28(2): 197-216.
<http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/09546553.2015.1112277>
 Retrieved on: 25 August 2021.
- Rajanayagam, D.H. 1999. The conflict in Sri Lanka and its implications for South Asian and regional security. *Akademika* 54(1).
- Randall D. Law. 2015. *The Routledge History of Terrorism*, Routledge. <https://www.routledgehandbooks.com/doi/10.4324/9781315719061.ch3>. Retrieved on: 31 July 2019.
- Rapoport, D. C. 2013. The Four Waves Of Modern Terror: International Dimensions And Consequences. In *An International History of Terrorism*, edited by David C. Rapoport, 293-321, Routledge.
- Rastegari, B. 2014. Violation of Fundamental Liberties in Counter-Terrorism Measures: A Human Rights Approach. Tesis Dr. Fal, Fakulti Undang-undang, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Reuven Young. 2006. Defining Terrorism: The Evolution of Terrorism as a Legal Concept in International Law and Its Influence on Definitions in Domestic Legislation. *29 B.C. Int'l & Comp. L. Rev.* 23.
- Schmid, A. P. 2004. Terrorism-The Definitional Problem. *Case W. Res. J. Int'l L.* 36(2): 375-419.
- Schmid A. P. 2011. *The Routledge Handbook of Terrorism Research*. Taylor & Francis.
- Shughart, W. F. 2006. An Analytical History of Terrorism, 1945–2000. *Public Choice* 128(1-2): 7-39.
- Southers, E. 2013. *Homegrown Violent Extremism*. Elsevier.
- Steven M. Radil & Jaume Castan Pinos. 2019. Reexamining the Four Waves of Modern Terrorism: A Territorial Interpretation. *Studies in Conflict & Terrorism*, <https://doi.org/10.1080/1057610X.2019.1657310> Retrieved on: 25 August 2021.
- Teich, S. 2013. Trends and Developments in Lone Wolf Terrorism in the Western World: An Analysis of Terrorist Attacks and Attempted Attacks by Islamic Extremists. *International Institute for Counter-Terrorism*. <https://www.semanticscholar.org/paper/Trends-and-Developments-in-Lone-Wolf-Terrorism-in-Teich/fe951d78e86ac364ad9b8bdcca56b23b666a1650>
 Retrieved on: 25 August 2021.
- The Special Tribunal for Lebanon (Appeal Chamber). 2011. Interlocutory Decision on the Applicable Law Terrorism, Conspiracy, Homicide, Perpetration, Cumulative Charging. <https://www.legal-tools.org/doc/ceebc3/pdf/> Retrieved on: 25 August 2021.
- United Kingdom. 2000. *Terrorism Act 2000*.
- United Nations. 2004. *Security Council Resolutions 1566 (2004)*. S/RES/1566 (2004). New York: United Nations. <https://www.un.org/ruleoflaw/files/n0454282.pdf>
- United Nations. 2020. *The List Established and Maintained Pursuant to Security Council Res. 1267/1989/2253*. New York: United Nations.
- United States Department of State. *United States Code*.
- Webster's New World College Dictionary. 1996. Macmillan: Neufeldt, V. & Guralnik, D.B.
- Zamalia Mahmud. 2011. *Handbook of Research Methodology: A Simplified Version*. University Publication Centre.
- Zul'Azmi Yaakob & Ahmad Sunawari Long. 2015. Terorisme sebagai Cabaran Ideologi Muslim Masa Kini: Satu Analisis dari Perspektif Falsafah. *International Journal of Islamic Thought*, Vol. 7: (June).
- Zulkarnain Haron & Lailatul Afizdha Arip. 2015. *Corak Terkini Terorisme Alaf Baru (New Terrorism)*. Bahagian Staf Perisikan Pertahanan, Kementerian Pertahanan Malaysia.
<http://www.airforce.mil.my/images/PENERBITAN/CORAKTERORISMEALAFBARU.pdf>

Mohamad Rizal Abd Rahman
 Fakulti Undang-undang
 Universiti Kebangsaan Malaysia
 43600 Bangi,
 Selangor.
 E-mail: noryn@ukm.edu.my

Shahrul Mizan Ismail
 Fakulti Undang-undang
 Universiti Kebangsaan Malaysia
 43600 Bangi,
 Selangor.
 E-mail: shahrulmizan@ukm.edu.my

Pushpamalar Govindaraju (corresponding author)
 Jabatan Peguam Negara
 45, Presint 4, Persiaran Perdana,
 62100 Putrajaya,
 Wilayah Persekutuan Putrajaya.
 E-mail: pushpamalar@agc.gov.my

Received: 25 January 2020

Accepted: 3 January 2022